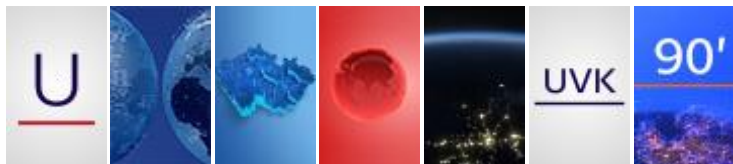

Analýza zpravodajství českých televizí a ČRo (3. čtvrtletí 2018)

- Nejdéle prezentovanou mediální událostí v relacích ČT byla uprchlická krize, z českých kauz dominovalo úmrtí našich vojáků v Afghánistánu a H-System
- Události jako první z hlavních zpravodajských relací začaly informovat o nadcházejících komunálních volbách
- Česká televize a Český rozhlas shodně vykazaly nejvyšší podíl zahraničního zpravodajství. Tomu u nich dominovala politická agenda spojená s USA, EU a Ruskem

V 3. čtvrtletí roku 2018 bylo analyzováno **14 zpravodajských relací** čtveřice médií o celkové stopáži **548 hodin a 43 minut**.

ANALYZOVANÉ ZPRAVODAJSKÉ POŘADY

V analýze byly použity příspěvky těchto zpravodajských relací:

Česká televize (celková stopáž zkoumaných pořadů v 3. čtvrtletí roku 2018: **366 hodin a 9 minut v 9 541 příspěvcích**): Události, Události, komentáře, Události v regionech (Praha, Brno, Ostrava), Horizont ČT24, Události v kultuře, Zprávy ve 23 a 90' ČT24

TV Nova (celková stopáž zkoumaných pořadů v 3. čtvrtletí roku 2018: **57 hodin a 24 minut v 2 329 příspěvcích**): Televizní noviny

Prima FTV (celková stopáž zkoumaných pořadů v 3. čtvrtletí roku 2018: **94 hodin a 49 minut v 4 570 příspěvcích**): Velké zprávy, Divácké zprávy a Top Star

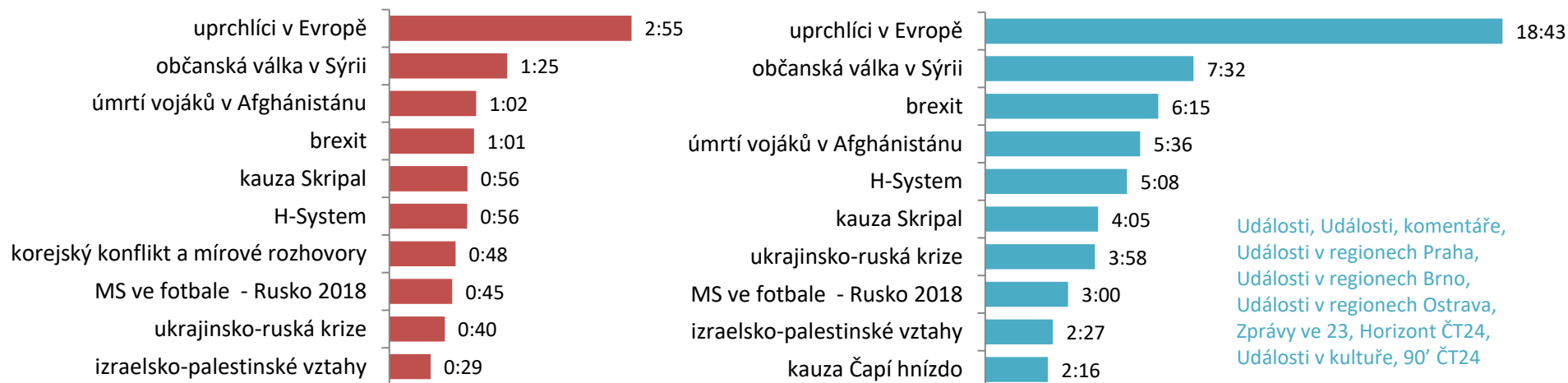
Český rozhlas Radiožurnál (celková stopáž zkoumaných pořadů v 3. čtvrtletí roku 2018: **30 hodin a 21 minut v 965 příspěvcích**): Hlavní zprávy (rozhlasová relace je vysílána každý den v 18:00 a v pracovní dny, kdy končí v 18:30, obsahuje zpravodajskou a publicistickou část; o víkendech je relace pouze desetiminutová a obsahuje pouze zpravodajskou část)

Celková báze analyzovaných relací čítala 17 405 příspěvků o stopáži 548 hodin a 43 minut.

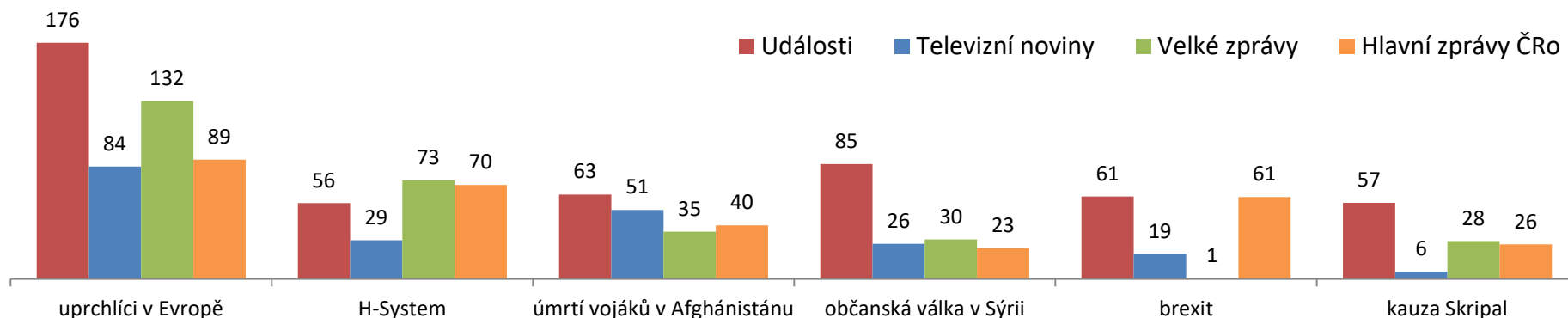
MEDIÁLNÍ UDÁLOSTI

10 nejdéle prezentovaných mediálních událostí v Událostech (vlevo) a ve všech sledovaných relacích ČT24 (vpravo): 3Q 2018, počet hodin a minut

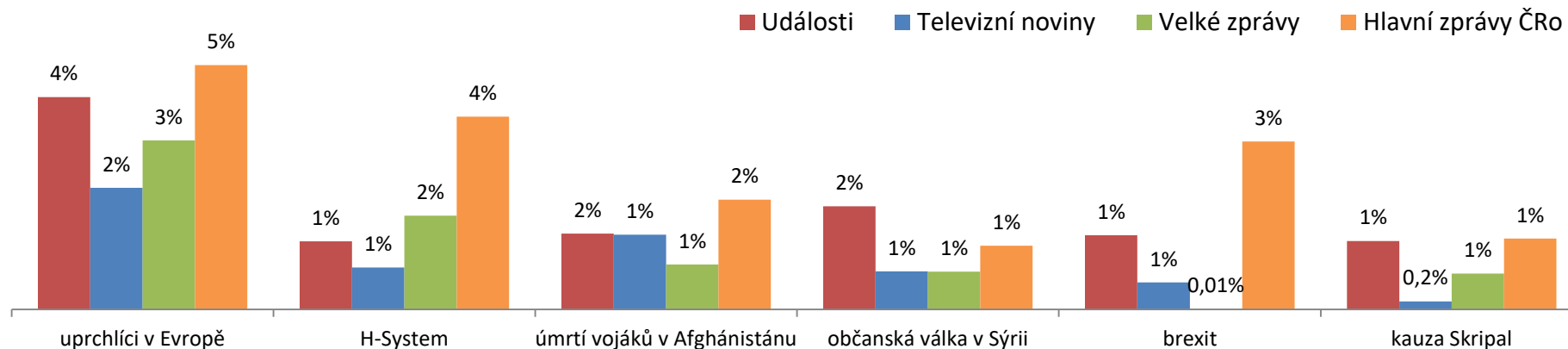
Uprchlíká krize byla ve třetím čtvrtletí nejdéle prezentovanou mediální událostí ve zpravodajství Událostí i v součtu sledovaných relací ČT24. Hlavní zpravodajská relace České televize jí věnovala celkem 4 procenta svého vysílacího času a také 4 procenta všech odvysílaných příspěvků (viz [následující snímek](#)). Z mediálních událostí, které se týkaly výhradně ČR, zpravodajství dominovala smrt českých vojáků v Afghánistánu a H-System.

Nejdéle prezentované mediální události v hlavních zpravodajských pořadech (3Q 2018), počet minut

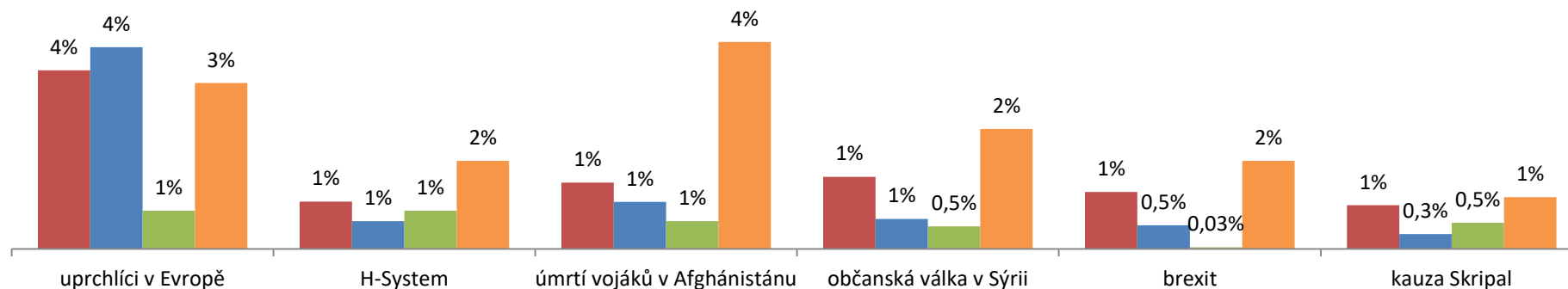

MEDIÁLNÍ UDÁLOSTI

Podíl nejdéle prezentovaných mediálních události v hlavních zpravodajských pořadech (3Q 2018), podíl na délce pořadu

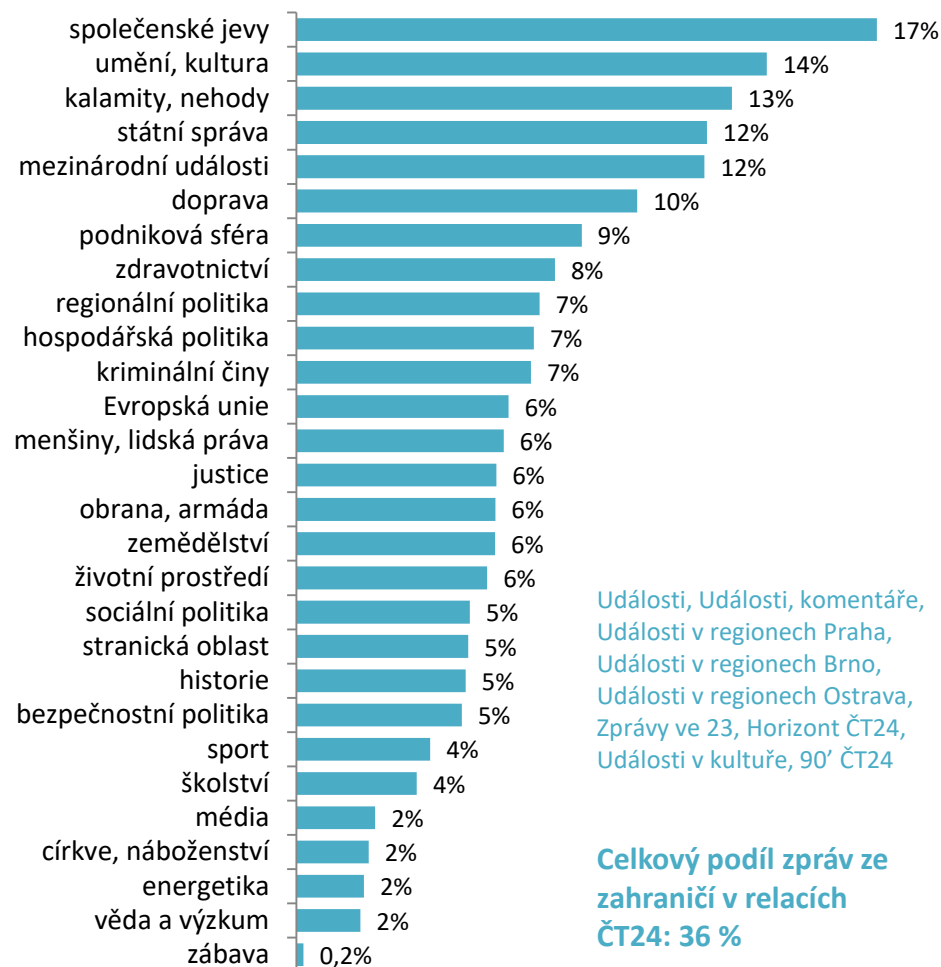
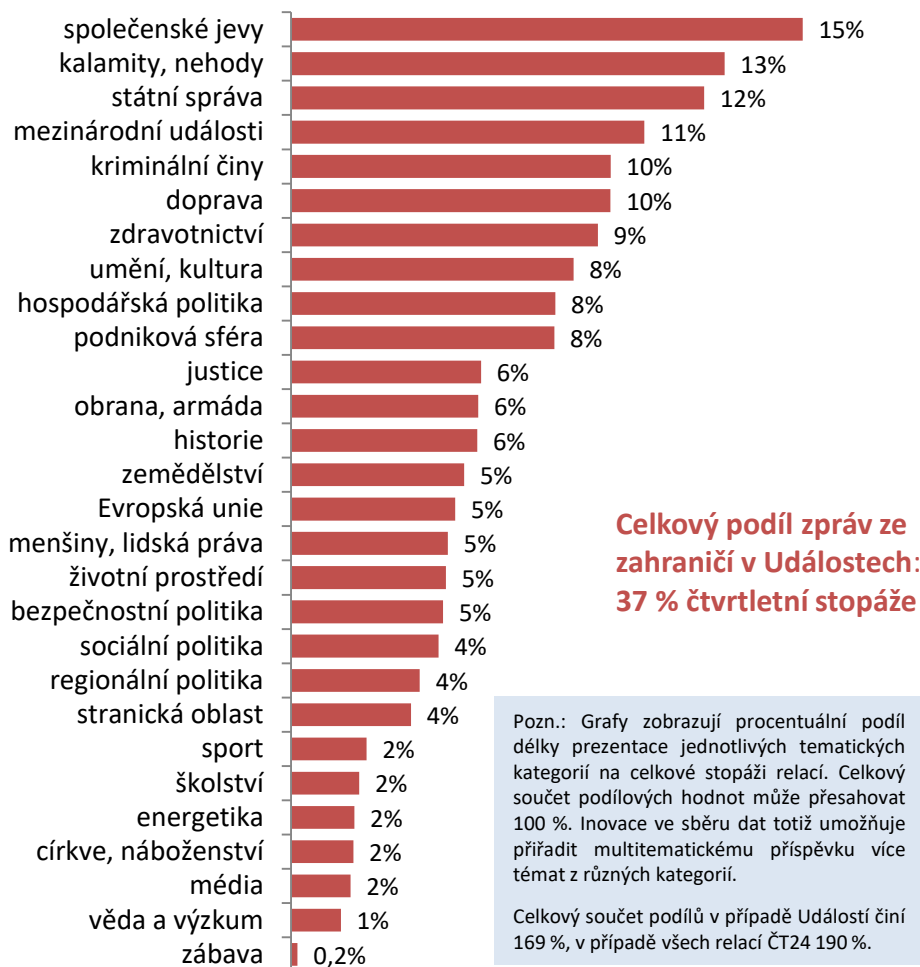

Podíl nejčastěji prezentovaných mediálních události v hlavních zpravodajských pořadech (3Q 2018), podíl na počtu příspěvků

ZPRAVODAJSKÉ RELACE: tematické kategorie

Tematické kategorie příspěvků **Událostí** (vlevo) a **všech sledovaných relacích ČT24** (vpravo): 3Q 2018, podíl na délce pořadu

ČT se v Událostech stejně jako v souhrnu sledovaného zpravodajství ČT24 nejdéle zaměřovala na **společenské jevy**, v rámci nich Události zejména informovaly o **svátcích, výročích a pietách a demonstracích a peticích** (viz snímek 7). Druhou kategorií, co do podílu na stopáži, byly v hlavní zpravodajské relaci **kalamity a nehody**, především ty spojené s extrémním počasím.

ZPRAVODAJSKÉ RELACE: tematické kategorie

TOP10 nejčastěji prezentovaných tematických kategorií v hlavních zpravodajských pořadech: 3Q 2018, podíl na délce pořadu

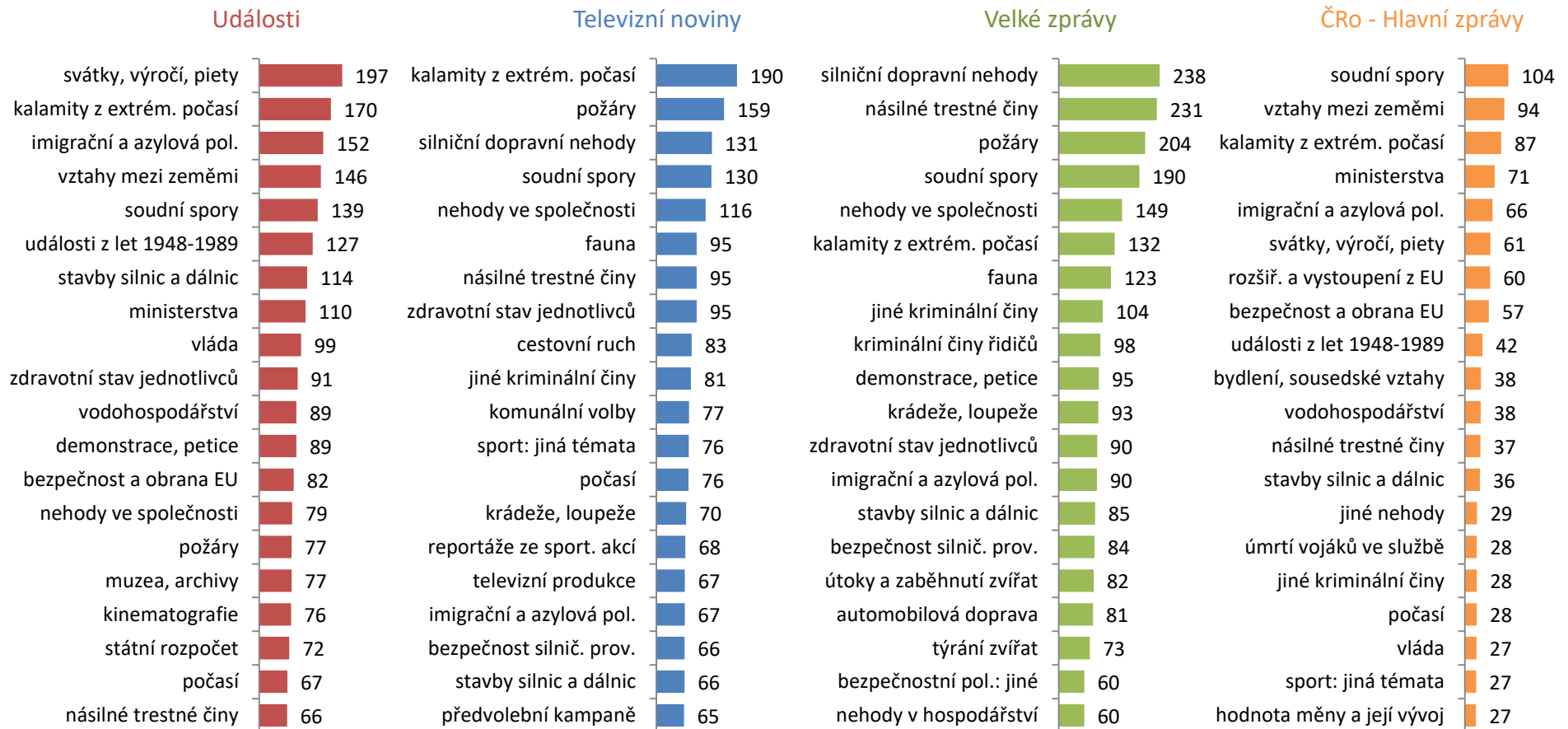
TOP10 nejčastěji prezentovaných tem. kategorií ve večerní zprav. hodině ČT, TV Nova, Prima FTV a ČRo: 3Q 2018, podíl na délce pořadu

Srovnání složení hlavních tematických kategorií ukazuje rozdíl v zaměření veřejnoprávních a komerčních stanic. Česká televize i Český rozhlas vykazují vyrovnanější zastoupení těchto kategorií, zatímco televize Nova a Prima se výrazně, minimálně čtvrtinou své stopáže, zabývají *kalamitami*. V Televizních novinách je také přibližně každá pátá minuta věnovaná *kriminálním činům*, ve Velkých zprávách na Primě je jejich zastoupení ještě větší. Naopak veřejnoprávní stanice se vedle *společenských jevů* věnovaly *státní správě* (Události 12 %) a *mezinárodním událostem* (11 %).

HLAVNÍ ZPRAVODAJSKÉ RELACE: detailní témata

Nejčastější témata v hlavních zpravodajských pořadech: 3Q 2018, počet minut (báze: 472 tematických aspektů)

Na rozdíl od předchozích období, kdy došlo k volbě prezidenta a jednalo se o sestavení vlády s důvěrou, způsobily poslanecké prázdniny pokles témat spojených s tuzemskými politickými událostmi. Více prostoru tak na ČT dostaly *imigrační a azylová politika* a *vztahy mezi zeměmi*. Naopak Televizní noviny a Velké zprávy nadále inklinují k nehodám, trestným činům a neštěstím. Veřejnoprávní stanice se také zaměřily na výročí historických událostí z období komunismu, což bylo převážně spojeno s výročím vpádu sovětských vojsk na naše území.

UDÁLOSTI, KOMENTÁŘE: tematická struktura

Tematické kategorie příspěvků Událostí, komentářů (3Q 2018), podíl na délce pořadu

Celkový podíl zpráv ze zahraničí v Událostech, komentářích: 49 %

Pozn.: Graf vlevo zobrazuje procentuální podíl délky prezentace jednotlivých tematických kategorií na celkové stopáži relace. Celkový součet podílových hodnot může přesahovat 100 %. Inovace ve sběru dat totiž umožňuje přiřadit multitematickému příspěvku více témat z různých kategorií. Celkový součet podílů v případě Událostí, komentářů činí 201 %.

Nejčastější témata reportáží Událostí, komentářů (3Q 2018), počet minut (báze: 472 tematických aspektů)

Ve srovnání s čistě zpravodajskými relacemi vidíme u Událostí, komentářů jasný příklon k politickému dění a dalším zásadním tématům (menšiny a lidská práva, obrana a armáda, hospodářská politika). Státní správa získala celkově pětinu stopáže, obdobného výsledku dosáhly také mezinárodní události. Z nich nejvýraznější bylo informování o vývoji rusko-amerických vztahů a vztahy mezi zeměmi obecně. V případě státní správy byly zásadní výměny na ministerstvech, vláda a činnost prezidenta.

ZPRÁVY VE 23: tematická struktura

Tematické kategorie příspěvků Zpráv ve 23
(3Q 2018), podíl na délce pořadu

Celkový podíl zpráv ze zahraničí ve Zprávách ve 23: 52 %

Nejčastější témata reportáží Zpráv ve 23 (3Q 2018), počet minut
(báze: 472 tematických aspektů)

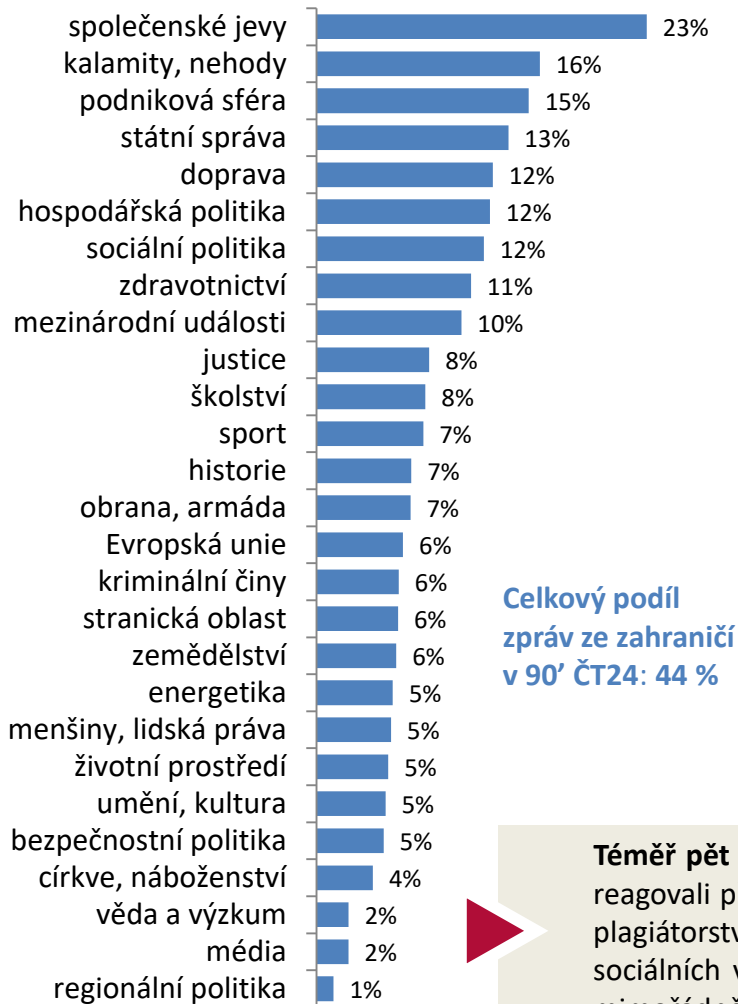

Pozn.: Graf vlevo zobrazuje procentuální podíl délky prezentace jednotlivých tematických kategorií na celkové stopáži relace. Celkový součet podílových hodnot může přesahovat 100 %. Inovace ve sběru dat totiž umožňuje přiřadit multitematickému příspěvku více témat z různých kategorií. Celkový součet podílů v případě Zpráv ve 23 činí 177 %.

Zprávy ve 23 si nadále po Horizontu ČT24 drží druhý nejvyšší podíl zahraničních zpráv ze všech sledovaných relací napříč stanicemi. Častěji než každou pátou minutu se pořad věnoval příspěvkům, které se týkaly *mezinárodních událostí*. Z témat převažovaly *vztahy mezi zeměmi* a *imigrační a azylová politika*. Ve srovnání s prvním pololetím vidíme procentuální pokles zastoupení *stranické oblasti*, který odráží několikátýdenní parlamentní prázdniny a také vytvoření vlády s důvěrou v polovině července, což ukončilo jednání o jejím vytvoření.

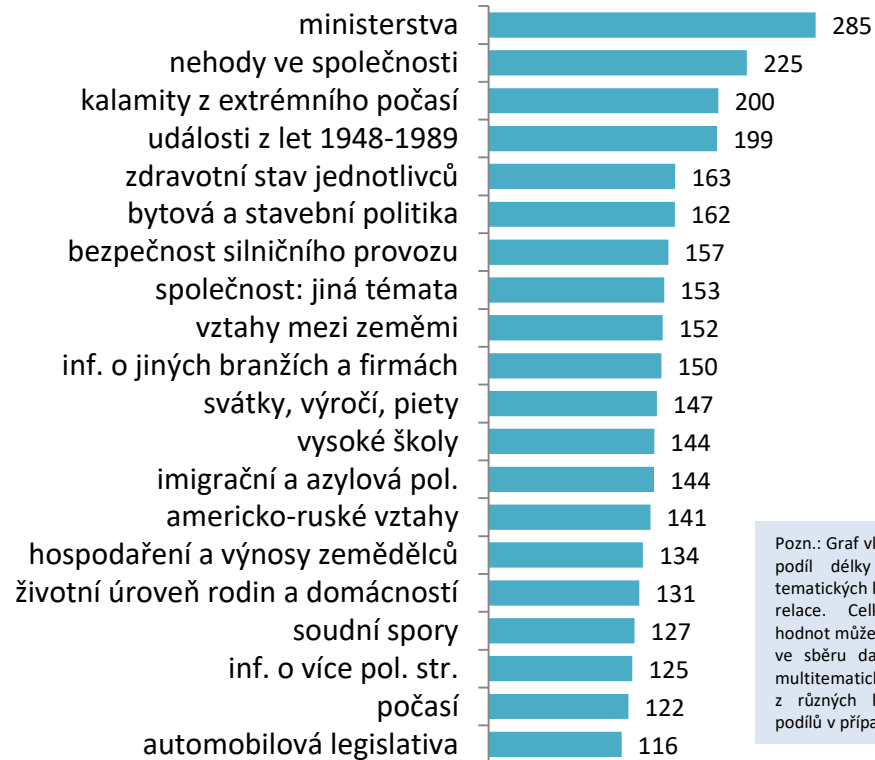
90' ČT24: tematická struktura

Tematické kategorie příspěvků 90' ČT24 (únor až červen 2016), podíl na délce pořadu

Celkový podíl zpráv ze zahraničí v 90' ČT24: 44 %

Nejčastější témata reportáží 90' ČT24 (únor až červen 2016), počet minut (báze: 472 tematických aspektů)

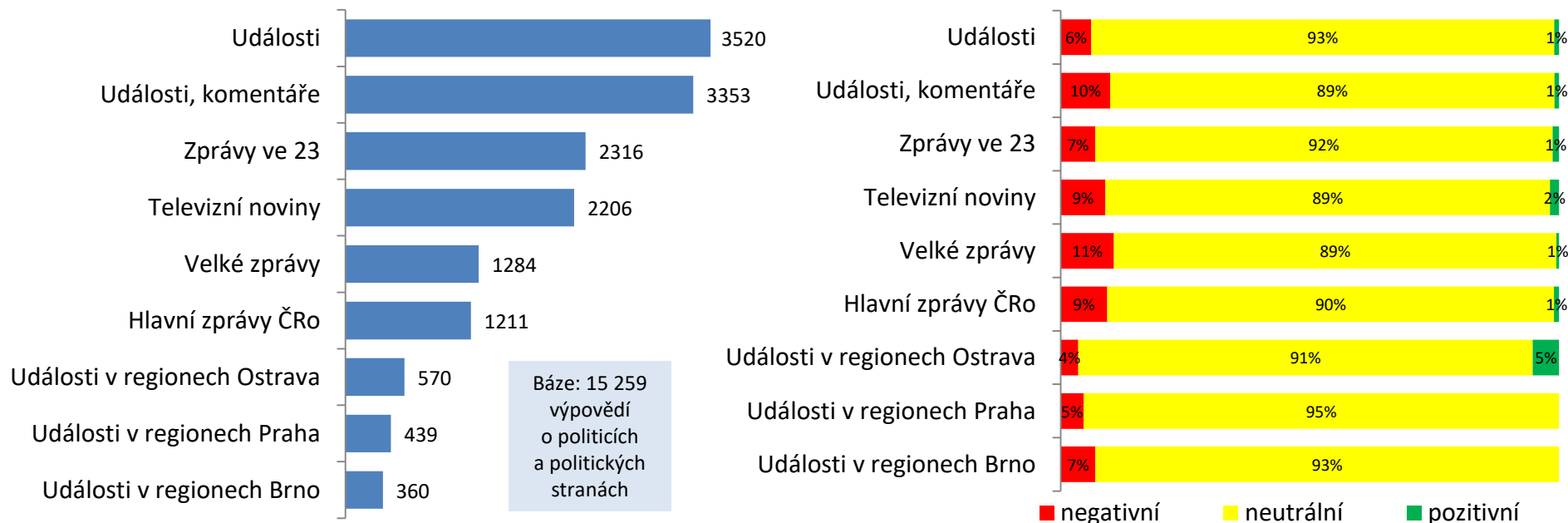

Pozn.: Graf vlevo zobrazuje procentuální podíl délky prezentace jednotlivých tematických kategorií na celkové stopáži relace. Celkový součet podílových hodnot může přesahovat 100 %. Inovace ve sběru dat totiž umožňuje přiřadit multitematickému příspěvku více témat z různých kategorií. Celkový součet podílů v případě 90' ČT24 činí 219 %.

Téměř pět hodin se moderátoři Devadesátky spolu se svými hosty věnovali *ministerstvům*. Tím reagovali především na aktuální politické dění, kdy nebylo obsazené ministerstvo zahraničí a kvůli plagiátorství diplomových prací rezignovali ministryně spravedlnosti Taťána Malá a ministr práce a sociálních věcí Petr Krčál. V souvislosti s šetřením těchto případů a otázkou kvality univerzit se mimořádně mezi TOP témata objevily také *vysoké školy*.

SOUHRNNÉ UKAZATELE POLITICKÉHO ZPRAVODAJSTVÍ

Intenzita a tón medializace politického zpravodajství ve zpravodajských relacích (3Q 2018), počet [výpovědí](#) o politicích a politických stranách

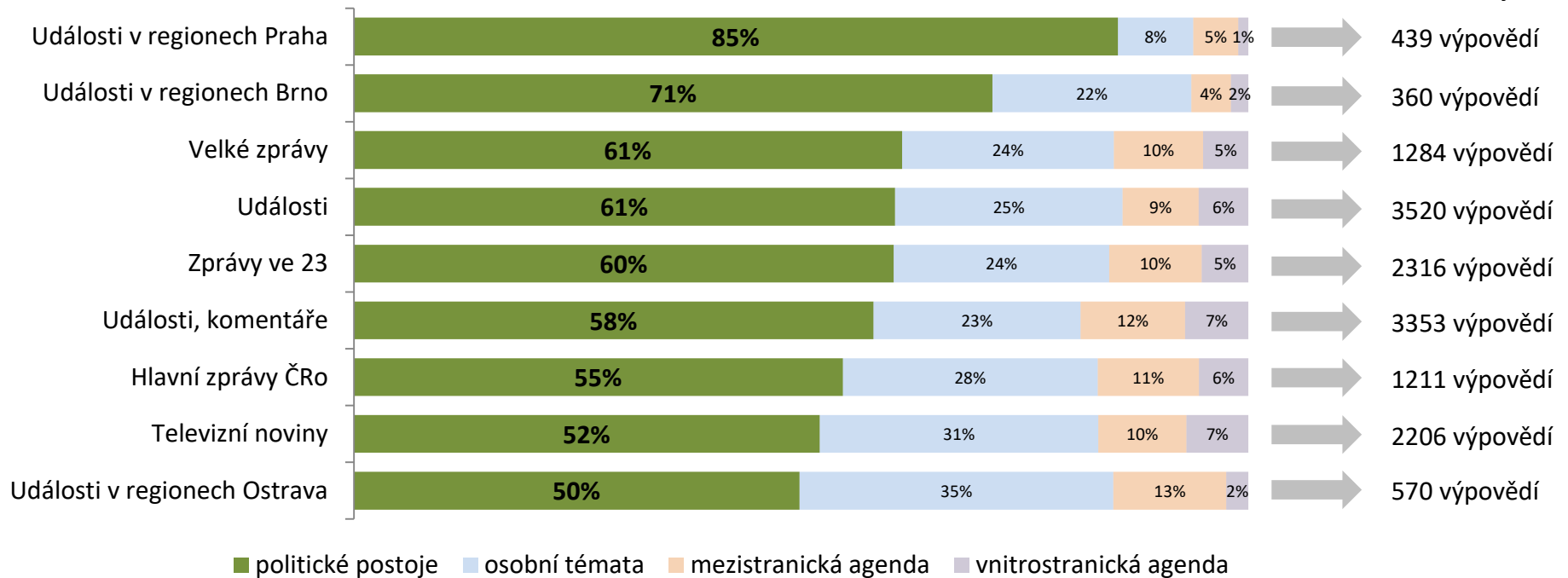

Nejfrektovanějším tématem politického zpravodajství ve třetím čtvrtletí byla ministerstva a jejich obsazení. Následovalo informování o hlasování o důvěře vládě, které proběhlo 11. července. Celkem 62 % příspěvků o vládě bylo odvysíláno do dne vyslovení důvěry (k tomu došlo 12. července v brzkých ranních hodinách). Třetím nejsilnějším politickým tématem byla imigrační a azylová politika. Největší zastoupení negativních výpovědí o politice přinesly Velké zprávy, z produkce ČT pak Události, komentáře. Nejvyšší podíl pozitivních výroků zařadily ostravské Události v regionech.

VĚCNÁ TÉMATA V POLITICKÉM ZPRAVODAJSTVÍ

Tematická struktura výpovědí o politicích a stranách (3Q 2018)

Počet výpovědí o politických stranách ve sledovaných relacích:

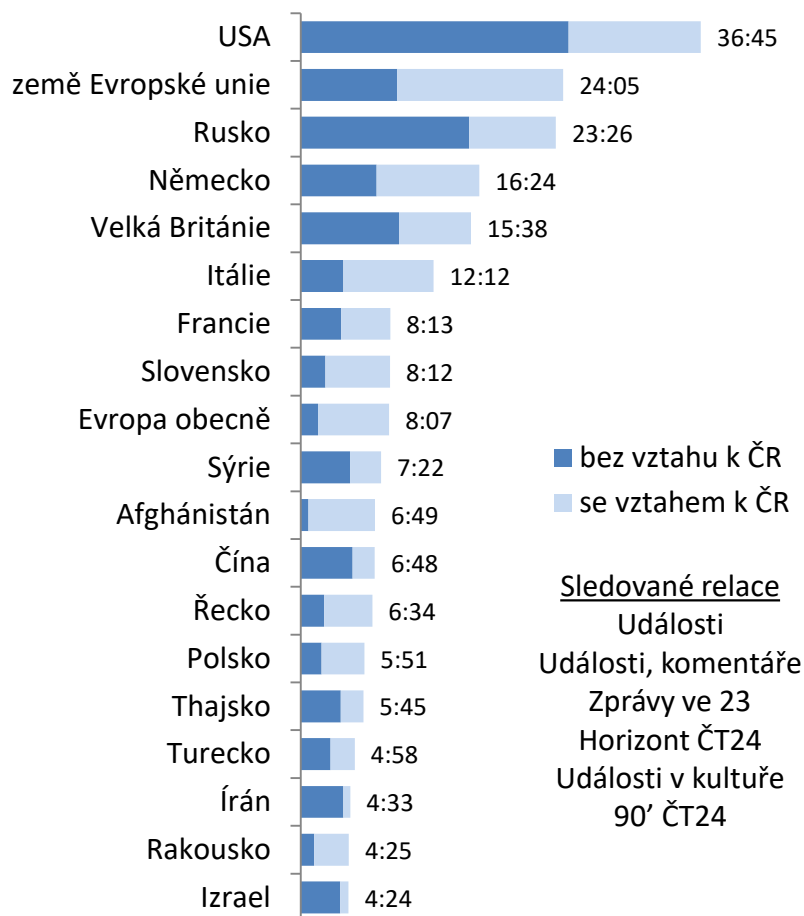

politické postoje: program, faktické programové kroky, věcná témata (školství, daňová politika, zdravotnictví...); **osobní témata:** oblíbenost, preference, jmenování či odvolání z funkcí, zvolení (i na post prezidenta); **mezistranická agenda:** vztahy s koaličními partnery a politickými oponenty; **vnitrostranická agenda:** stranické spory, obsazování vrcholných orgánů, personální politika, nominace volebních lídrů atd.

Ukončení jednání o sestavení vlády vedly oproti prvním pololetí k poklesu zastoupení mezistranické agendy. Vedle témat uvedených na snímku 11 se do obsahu politického zpravodajství promítly blížíící se komunální a senátní volby. Těm se z hlavních zpravodajských relací začaly jako první věnovat Události, které 21. července informovaly o termínech jejich konání. První zmínka Českého rozhlasu následovala o 10 dní později. Z komerčních stanic nejdříve o volbách informovaly Televizní noviny, ve Velkých zprávách se poprvé staly tématem až 12. září. To byl také jediný odvysílaný příspěvek s touto tematikou v rámci relace za sledované období.

ZAHRANIČNÍ LOKALITY VE ZPRAVODAJSTVÍ ČT24

Nejčastěji zmiňované zahraniční lokality ve zpravodajství ČT24 (3Q 2018, stopáž v hodinách a minutách)

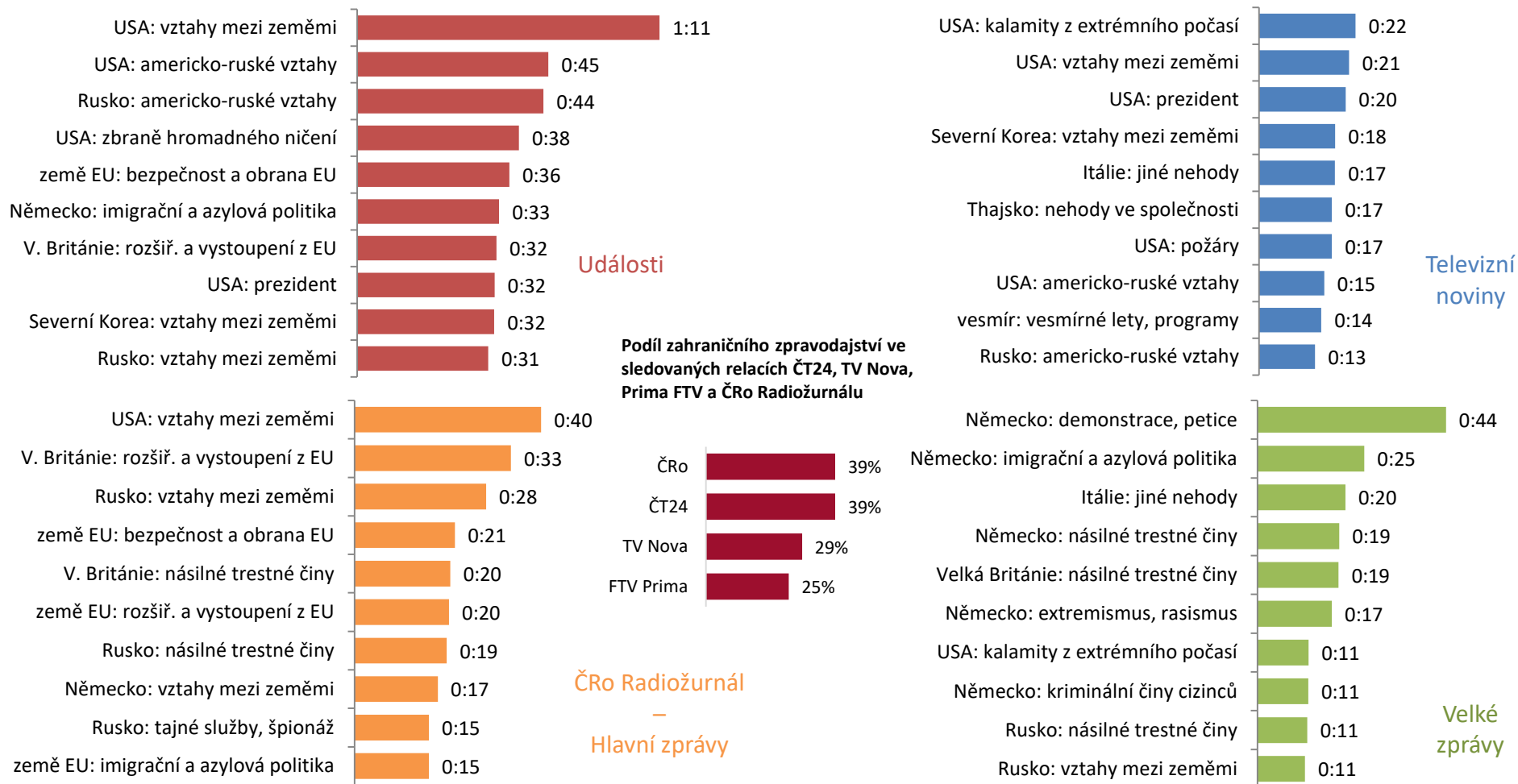
Nejčastější témata zahraničního zpravodajství v relacích ČT24 (3Q 2018, stopáž v hodinách a minutách)

Nejčastěji se ve zpravodajství ČT24 objevovaly USA a země EU. Z ostatních zemí se stanice nejvíce věnovala Rusku, Sýrii a Afghánistánu, kde v srpnu zemřeli při sebevražedném útoku tři čeští vojáci. Také Sýrie byla úzce spojena s ČR: poprvé když se české diplomacii podařilo v srpnu dosáhnout propuštění dvou německých humanitárních pracovníků a poté v září, kdy europoslankyně Michaela Šojdrová navrhla přijmout padesátku syrských sirotků.

TÉMATA ZAHRAŇIČNÍHO ZPRAVODAJSTVÍ

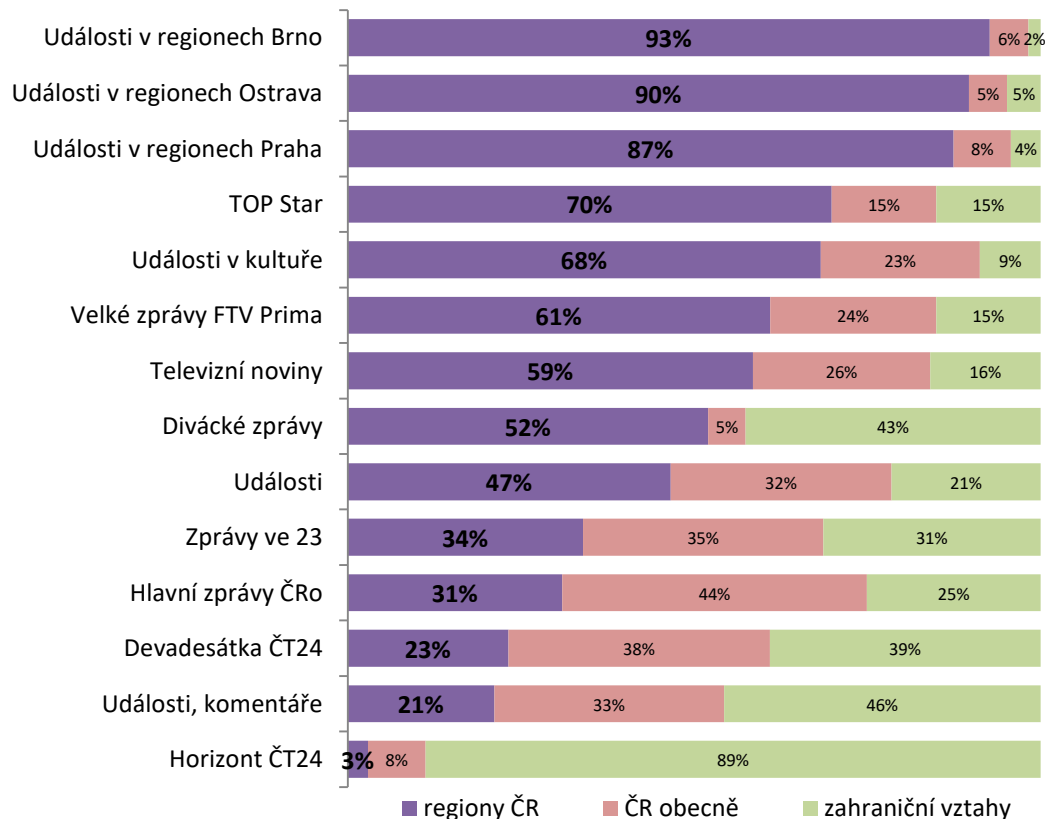
Nejčastější kombinace „zahraniční lokalita: téma“ v hlavních zpravodajských relacích (3Q 2018; stopáž v hodinách a minutách)

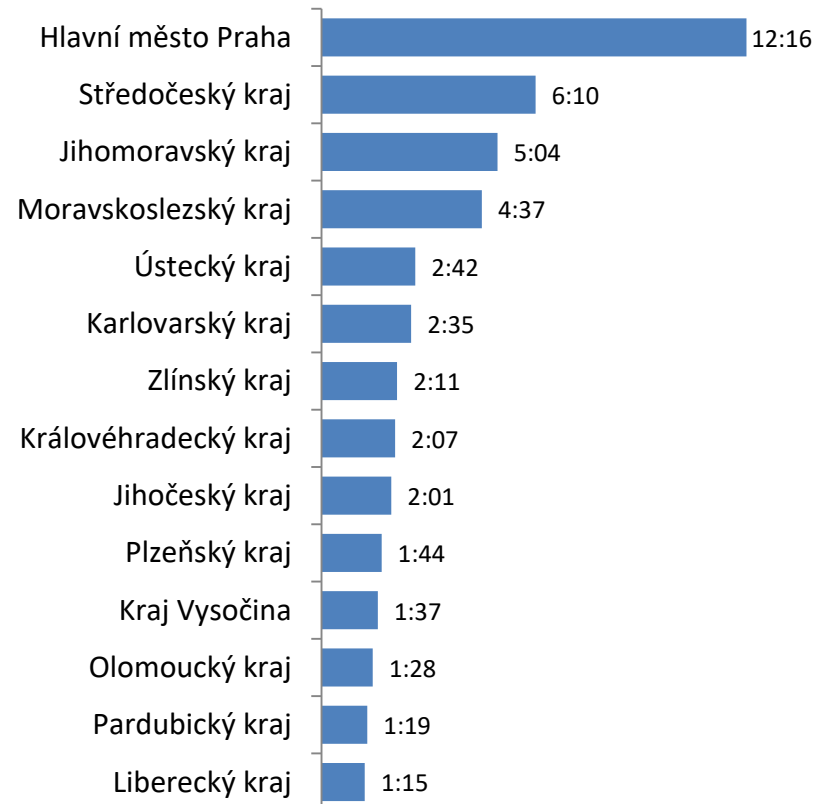
V Událostech a Hlavních zprávách ČRo dominovalo zahraničnímu zpravodajství téma vztahů USA s jinými zeměmi. Televizní noviny vedle zahraničních vztahů USA pokryly s vyšší intenzitou zářijový hurikán Florence. Velké zprávy nejvíce informovaly o demonstracích Německu. I v oblasti informování o událostech mimo naše území se projevuje orientace komerčních stanic spíše na nehody a krimi zpravodajství spíše než na politické události.

REGIONÁLNÍ STRUKTURA ZPRÁV O ČR VE ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍCH

Struktura zpravodajství o ČR: 3Q 2018, podíl na stopáži

Medializace krajů v regionálním zpravodajství Událostí: 3Q 2018, stopáž v hodinách a minutách

Meziročně došlo k mírnému poklesu zastoupení regionálního zpravodajství Událostí ve prospěch informování o zahraničních vztazích. Naopak u hlavních relací Novy a Primy došlo k častějšímu zastoupení zpráv z regionů, což odráží zaměření na lokální kriminalitu Televizních novin a Velkých zpráv, do kterých byl od července včleněn také pořad Krimi zprávy (viz snímky [6](#) a [7](#)).

REGIONÁLNÍ ZPRAVODAJSTVÍ V HLAVNÍCH ZPRAV. RELACÍCH

Nejčastější kombinace „regionální destinace: téma“ v hlavních zpravodajských relacích (3Q 2018; stopáž v hodinách a minutách)

Hlavním námětem regionálního zpravodajství Událostí bylo připomínání pražských událostí roku 1968 a celého období komunistické vlády. Český rozhlas se významně zaměřil na kauzu H-System (Středočeský kr.: soudní spory). Vedle toho komerční stanice nadále potvrzují své zaměření na kriminální případy, nehody a katastrofy, které v obou sledovaných případech tvoří hlavní témata lokálních zpráv.

CO JE OBSAHOVÁ ANALÝZA MÉDIÍ?

Mohou, či nemohou mít média výraznější vliv na to, co si lidé myslí o značce, firmě, organizaci nebo společenském tématu? A pokud ano, je možné z pozice zainteresované organizace aktivně vstoupit do tohoto procesu?

Úsilí o nepředpojaté zkoumání hromadně šířených obsahů sahá už do raného novověku. Výraznému boomu se analýzy masmédií těší ale až od nástupu hromadných sdělovacích prostředků, zejména rozhlasu. V současné době vedle sebe stojí jak průzkumy veřejného mínění, které dávají odpověď na otázku, jak vypadá myšlení lidí v okamžiku zodpovězení otázky, tak analýzy mediálních obsahů, které napomáhají odhalit, jakým směrem se může utvářet myšlení lidí v budoucnu.

Srovnáme-li trendy výzkumů veřejného mínění a výzkumů mínění zveřejněného v médiích, v řadě případů zjistíme, že křivky se nápadně podobají. Můžeme říci, že mezi míněním zveřejněným a veřejným se v některých obdobích objevuje provázanost: obsah médií se s určitým zpožděním promítá do myšlení veřejnosti. Vezměme za příklad pohyb volebních preferencí politických stran: intenzivní negativní mediální prezentace strany se s určitým zpožděním promítá do poklesu jejích preferencí. Tím neříkáme, že média určují, co přesně si budou lidé myslet, ale přinejmenším ovlivňují, o čem budou přemýšlet, a jaké úhly pohledu k tomu budou zaujímat.

Mediální analýza nabízí možnost nepředpojatého poznání obsahu tím, že jednotlivé obsahy zpracovává podle předem definované metodiky, tzv. kódovací knihy. Detailní popis metodiky v kódovací knize zajišťuje, že se data získávají jednotným způsobem, ať už je analyzuje kdokoli. Metodika slouží nejen ke klasifikaci informací, ale rovněž k jejich rozklíčování a interpretaci. Převáděno do praxe, seznámí-li se zadavatel podrobně s metodickými principy, rozumí datům stejně jako analytik, který je zpracoval. To eliminuje prostor pro zkreslení.

Podstata metodiky analýzy médií společnosti Media Tenor vychází z teorie a praxe obsahové analýzy mediálních sdělení. Zabývá se výzkumem vybraných aspektů obsahu sdělovacích prostředků, jejichž souhrn analyzovanou oblast stručně a výstižně charakterizuje. Parametry zkoumání volí podle typu zákazníka (médiu, podnik, politický subjekt, státní instituce...) a jeho specifických požadavků.

Zpracováno na základě publikace iniciované Media Tenorem: HAVLÍČEK, Petr. *Obsahová analýza nabízí nezaujatost a přehled*. In: *TREND Marketing*. no. 1, s. 38-40, 2005. ISSN 1214-9594.

Báze - představuje počet výpovědí/příspěvků, které byly zahrnuty do analýzy. Číslo v bázi se nemusí vždy shodovat se součtem hodnot uvedených v grafu, prezentuje-li například pouze nejvýznamnější výsledky – prvních 10 nejčtenějších tematických aspektů, nejčastější komentátory vyjadřující se k určitému subjektu atd.

Hlavní téma - obsahový aspekt, kterého se převážná část příspěvku týkala. V rámci každého příspěvku se tak stanovuje jedno nebo více hlavních témat prezentovaných na významném prostoru, může však v něm být zmiňováno více různých tematických aspektů, tzv. výpovědí. Témata, která jsou příspěvkům a výpovědím přiřazována, vybírá analytik z předem definovaného seznamu, jenž obsahuje cca 500 různých položek.

Tón medializace (dříve označován jako **kontext**) - určuje, zda je subjekt představen v pozitivním či negativním světle v závislosti na širších souvislostech (neurčuje tedy, jak je subjekt explicitně hodnocen, ale jakou povahu mají skutečnosti, s nimiž je spojován). Hovoříme o skrytém hodnocení, protože tón medializace má významný vliv na formování příznivého, či nepříznivého obrazu sledovaného subjektu.

Příspěvek - článek, ucelený televizní nebo rozhlasový příspěvek. Kvantitativní analýza klasifikuje nový příspěvek pokaždé, změní-li se jeho autor. Standardizovaná kvalitativní analýza klasifikuje čtenou zprávu a následnou reportáž jako jediný příspěvek.

Původce výpovědi - rozpoznatelný nositel hodnocení sledovaného subjektu. Může jím být subjekt sám (vyjadřuje-li se například politik k vlastní osobě), zástupce hospodářské sféry hodnotící podnik, pracovníci PR oddělení, novinář hodnotící daný subjekt ve vlastním názorovém článku atd.

Subjekt - předmět, k němuž se sledovaná informace vztahuje. Může jím být podnik, politická strana, osoba, město, organizace atd.

Tematizace - jeden ze základních aspektů výpovědi. Klasifikuje obsah (postoj, činnost), s nímž je subjekt ve výpovědi spojován. V rámci jednoho příspěvku tak může být kódováno - v závislosti na tematické různorodosti jednotlivých výpovědí - více tematizací. V případě analyzování zpravodajství o politických stranách jsou detailní tematické aspekty výpovědí seskupovány do specifických obecnějších kategorií v následujících oblastech: politické postoje: program, faktické programové kroky, věcná témata (školství, daňová politika, zdravotnictví...); osobní témata: oblíbenost, preference, jmenování či odvolání z funkcí, zvolení (i na post prezidenta); mezistranická agenda: vztahy s koaličními partnery a politickými oponenty; vnitrostranická agenda: stranické spory, obsazování vrcholných orgánů, personální politika, nominace volebních lídrů atd.

Výpověď - segment informace, v němž je citován nebo popisován sledovaný subjekt. Výpověď je tak definována určitým subjektem, tónem medializace, tematizací a původcem výpovědi. Změna kteréhokoli z těchto aspektů signalizuje zápis nové výpovědi. V jedné větě tedy může být obsaženo více výpovědí, stejně jako se více vět může skládat z výpovědi jediné. Analogicky pak v jednom příspěvku může být obsaženo více výpovědí.

V říjnu 2018 zpracoval Media Tenor, spol. s r. o.

Vedoucí projektu: Mgr. Věra Bartalosoová

vera.bartalosoova@mediatenor.cz

<http://www.mediatenor.cz>

tel. +420 596 126 126

Nádražní 923/118

702 00 Ostrava

Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu.

Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme Vám ji na požádání.

Budeme rádi za jakékoliv další náměty.